

Yksinäisyysbarometri 2024

TUTKIMUSRAPORTTI Suomen Punainen Risti

Tuomo Turja
Taloustutkimus Oy
26.01.2024

Miten tutkimus tehtiin

Tutkimuksen toteutus

- Tämän tutkimuksen on toteuttanut Taloustutkimus Oy Suomen Punaisen Ristin toimeksiannosta. Tutkimuksessa selvitettiin mielipiteitä yksinäisyyteen liittyvistä asioista Suomessa.
- Kohderymänä olivat 15 vuotta täyttäneet henkilöt Suomessa Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimus on toteutettu kotimaisia kieliä äidinkielenään puhuvien vastaajien osalta osana viikoittaista Telebus -kuluttajatutkimusta. Niille henkilöille, joiden äidin kieli on muu kuin suomi, ruotsi tai saame, haastattelut (100 kpl) toteutettiin erillisenä puhelinhaastattelututkimuksenaan, jossa kysymyksiin oli mahdollisuus vastata joko suomeksi tai englanniksi. Kummassakin kohderyhmässä otos muodostettiin satunnaisotannalla Dun & Bradstreet Oy:n yhteystietorekisteristä. Tutkimus tehtiin atk-avusteisina puhelinhaastatteluina (CATI).
- Tutkimukseen vastasi 1112 henkilöä. Tutkimuksen otos painotettiin iän, sukupuolen, asuinalueen ja talouden koon mukaan kohderyhmää edustavaksi. Otoksen painottamaton ja painotettu rakenne on selvitetty raportin atk-taulukoiden välilehdellä ”aineistorakenne”. Taulukoissa painottamaton n-luku kertoo haastateltujen määrän eri taustaryhmissä ja painotettu N-luku vastaavan populaation tuhansina (.000) henkilöinä. Tutkimuksen päätuloksen (”total”-sarake) tilastollinen virhemarginaali 95 %:n luotettavuustasolla on suurimmillaan noin $\pm 3,1$ prosenttiyksikköä.
- Haastattelut tehtiin 2.1.-16.1.2024.
- Tulostuksessa on käytetty T-testiä, joka testaa kunkin taulukoidun taustamuuttujan kohdalla poikkeako tulos muista vastaajista enemmän kuin mitä satunnaisvaihtelun osuus on 95%:n luotettavuustasolla. Väritetty solu taulukossa osoittaa, että ero on tilastollisesti merkitsevä.
- Vastaajilta kysyttiin erikseen sukupuolta luettelemalla vastausvaihtoehdot *nainen, mies, muu, ei halua vastata*. Muunsukupuolisia tai sukupuolensa kertomatta jättäneitä aineistossa oli neljä henkilöä. Vastaajamäärä ei riitä tulosten luotettavaan tarkasteluun ryhmänä, joten ko. ryhmää ei tarkastella raportissa erikseen.
- Toimeksiantoon sisältyneet kysymykset sekä käytettävissä olevat taustatietokysymykset ovat tämän raportin liitteenä. Tutkimusaineisto säilytetään ja on käytettävissä lisätulostuksiin kahden vuoden ajan raportointipäivästä

Yhteenveto tuloksista

Yksinäisyyden, eristäytyneisyyden ja ulkopuolelle jätetyksi tunteminen

- **56 prosenttia vastaajista kertoo kokevansa yksinäisyyttä ainakin joskus.** Päivittäin yksinäisyyttä kokee yksi prosentti, useampana päivänä viikossa kolme prosenttia, noin kerran viikossa kuusi prosenttia, joitakin kertoja kuukaudessa 16 prosenttia ja muutaman kerran vuodessa 30 prosenttia. Yksinäisyyttä koetaan hieman vähemmän kuin viime vuonna. Muutos on tapahtunut suurelta osin muutaman kerran vuodessa yksinäisyyttä kokevien osuudessa, se on pienentynyt kuusi prosenttiyksikköä.
- **Usein tai jatkuvasti (kerran viikossa tai useammin) yksinäisyyttä kokee 10 prosenttia ja ajoittain (joitakin kertoja kuukaudessa tai useammin) 26 prosenttia vastaajista.**
- **Yksinäisyyden kokemukset kokonaisuudessaan ovat yleisimpiä 15–24-vuotiailla ja 25–34-vuotiailla kuin sitä vanhemmilla. Usein tai jatkuvasti yksinäisyyttä kokevat erityisesti alle 25-vuotiaat, pienituloisimmat vastaajat sekä yksinasuvat.** Edellä mainituissa ryhmissä on päällekkäisyyttä, nuorilla tulot jäävät usein pieniksi ja yksin asuminen on nuorilla yleisempää kuin vanhemmissa ikäluokissa. Samoissa ryhmissä sekä myös opiskelijoissa korostuu ajoittain koettu yksinäisyys. Samat ryhmät korostuivat myös vuoden 2023 tutkimuksessa. Muita kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvissa vastaajissa korostuu usein tai jatkuvasti koettu yksinäisyys, vaikka kokonaisuudessaan yksinäisyyden kokeminen ei poikkeakaan muista vastaajista.
- **Lähes kaksi kolmasosaa (63 %) kokee eristäytyneisyyden tunteita ainakin joskus.** Päivittäin näin tuntee kaksi prosenttia, useampana päivänä viikossa viisi prosenttia ja noin kerran viikossa seitsemän prosenttia. Joitakin kertoja kuukaudessa eristäytyneisyyden tunteita kokee 21 prosenttia ja muutaman kerran vuodessa 28 prosenttia. Kuten yksinäisyyden tunteen kohdalla, myös eristyneisyyden tunteminen muutaman kerran vuodessa on vähentynyt, muilta osin tuloksessa ei ole suurta muutosta. Usein tai jatkuvasti eristyneisyyttä tuntevien osuudessa ei ole muutosta viime vuodesta. Eristyneisyyden tunnetta kokevat erityisesti 25–34-vuotiaat. Mitä pienemmät tulot vastaajalla on, sitä useammin eristäytyneisyyttä tunnetaan. Yhden hengen talouksissa koetaan eristäytyneisyyden tunnetta muita asumismuotoja useammin.
- **Ulkopuolelle jättämisen tunteita kokee ainakin joskus 58 prosenttia.** Päivittäin tällaisia tuntemuksia on yhdellä prosentilla, useampana päivänä viikossa kahdella prosentilla, noin kerran viikossa neljällä prosentilla ja joitainkin kertoja kuukaudessa 10 prosentilla. 41 prosenttia kokee ulkopuolelle jätetyksi tunnetta muutaman kerran vuodessa. Tulos on käytännössä sama kuin vuonna 2023. Eniten ulkopuolelle jättämisen tunnetta kokevat 15–24-vuotiaat. Vieraskielisissä on enemmän niitä, jotka kokevat ulkopuolelle jättämisen tunnetta usein kuin kotimaisia kieliä puhuvissa.
- **Yksinäisyyden, eristäytymisen ja ulkopuolisuuden tunteet näyttävät edelleen vaivaavan erityisesti nuoria, alle 25-vuotiaita.** Vanhusväestössä korostui aikaisemmin yksinäisyyden tunteiden jokapäiväinen kokeminen, mutta nyt tällaista ei ole havaittavissa. Ammattiryhmistä opiskelijat/koululaiset nousevat esiin ryhmänä, joka kokee eristäytyneisyyden ja ulkopuolelle jättämisen tunnetta sekä yksinäisyyttä selvästi muita useammin. Naiset kokevat yksinäisyyttä ja ulkopuolelle jättämistä jonkin verran useammin kuin miehet.

Yksinäisyyden tunteen kesto

- Niiltä vastaajilta, jotka tunsivat yksinäisyyden tunnetta vähintään joskus kysyttiin, kuinka pitkään yksinäisyys on jatkunut. Yksinäisyys näyttää edelleen olevan joko hyvin lyhytkestoista tai sitten enemmän tai vähemmän pysyvä olotila. Lähes puolet, 45 prosenttia, sanoo yksinäisyyden jatkuneen päiviä. Kahdella prosentilla se on jatkunut viikkoja, viidellä prosentilla yksinäisyys on kestänyt kuukausia, 14 prosentilla 1-4 vuotta, 10 prosentilla yli viisi vuotta ja 12 prosentilla yli 10 vuotta. 36 prosentilla yksinäisyys on kestänyt vähintään vuoden. Pitkäkestoisen yksinäisyyden osuus on pienentynyt vuodesta 2023, ja tämän asian suhteen vähenevä trendi jatkuu. Lyhytkestoisen, päiviä jatkuneen yksinäisyyden osuus on kasvanut edelleen.
- Yli vuoden kestänyt yksinäisyys korostuu yli 50-vuotiaissa, pienituloisissa, eläkeläisissä ja työttömissä. Kaikissa alle 50 –vuotiaiden ikäryhmissä korostuvat lyhyet, päiviä kestävät yksinäisyysjaksot.

Kokemus seuran ja itseä ymmärtävien ihmisten löytämisestä

- Valtaosa Suomessa, 82 prosenttia, kokee vähintäänkin yleensä löytävänsä seuraa silloin kuin sitä haluaa. Keskimääräistä vahvemmin näin kokevat 35-49 –vuotiaat, toimihenkilöammateissa tai johtavassa asemassa olevat, työssäkäyvät, yli 45.000 euroa vuodessa ansaitsevassa taloudessa sekä lapsitalouksissa asuvat. Yhdeksän prosenttia kokee näin toisinaan ja seitsemän prosenttia harvoin tai ei koskaan. Vain toisinaan tai harvoin/ei koskaan halutessaan seuraa löytävät korostuvat yli 65-vuotiaissa, eläkeläisissä, muuta kieltä kuin kotimaista kieltä puhuvissa, yksinasuvissa ja pienituloisimmissa vastaajissa. Toisaalta, yli 60 –vuotiaissa ja eläkeläisissä on myös keskimääräistä enemmän niitä, jotka ilmoittavat löytävänsä seuraa aina halutessaan. Vanhimmassa ikäryhmässä siis korostuvat kummatkin ääripäät tämän kysymyksen suhteen, sama tilanne koskee muita kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvia. Seuraa aina halutessaan löytävien osuus on nyt suurempi kuin vuonna 2023.
- Samainen 82 prosenttia kokee ainakin yleensä, että on ihmisiä, jotka todella ymmärtävät minua. Kolmetoista prosenttia kokee näin toisinaan ja neljä prosenttia harvoin. Kokemus aina saatavilla olevista ymmärtävistä ihmisistä korostuu nuorilla alle 25 –vuotiailla ja 50-64 -vuotiailla, opiskelijoilla, toimihenkilöillä/johtavassa asemassa olevilla, työssäkäyvillä ja suurituloisimmilla vastaajilla. Kokemus siitä, että itseä ymmärtäviä ei löydy, korostuu vanhimmillä vastaajilla ja muita kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvilla.

Arviot yksinäisyyden syistä, avun hakeminen yksinäisyyteen

- Vähintään joskus yksinäisyyttä kokevilta kysyttiin arvioita oman yksinäisyyden syistä. Vaihtoehdot lueteltiin vastaajille satunnaisessa järjestyksessä.
- Tärkeimmäksi kysytyistä tekijöistä nousee se, että elämäntilanne on muuttunut, eikä sen jälkeen ole löytänyt seuraa (34 %). Seuraavaksi yleisimmät syyt ovat parisuhteen puuttuminen (32 %), yksin asuminen (31 %) ja se, että kokee siksi ulkopuolisuutta (28 %).
- Noin neljäsosa tai vähemmän mainitsee yksinäisyyden syyksi vaikeuden tutustua ihmisiin ujuden tai sosiaalisen jännittämisen vuoksi (24 %), huonon rahatilanteen aiheuttaman jättäytymisen pois tapahtumista tai tapaamisista (16 %), uudelle paikkakunnalle tai maahan muuttamisen (14 %) , huonojen ihmissuhdekemusten aiheuttaman haluttomuuden olla tekemisissä muiden kanssa (9 %) ja fyysiset rajoitteet jotka vaikeuttavat tai estävät tutustumasta uusiin ihmisiin (9 %).
- Niissä kysymyksissä, joissa kysymysmuoto on sama, ei tuloksissa ole kovin suuria muutoksia. Osassa kysymyksistä kysymysmuotoilu on hieman muuttunut viime vuodesta. Näiden osalta vuosivertailu on esitetty kuvioissa, mutta kysymysmuodon muutos saattaa vaikuttaa tulosten muutokseen.
- Avun hakeminen yksinäisyyteen ei ole kovin yleistä. Niistä vastaajista, jotka kokevat yksinäisyyttä ainakin joskus, on ainoastaan 21 prosenttia hakenut apua yksinäisyyteensä. Useimmiten apua on haettu harrastuksista, josta apua on hakenut kuusi prosenttia. Muut listatut palvelut keräävät tätäkin vähemmän mainintoja: järjestöjen toiminnasta, mielenterveyspalveluista tai verkkoyhteisöistä apua on hakenut kaksi prosenttia, lääkäristä alle prosentti. Jostain muualta apua on hakenut 13 prosenttia. Muissa avoimissa vastauksissa eniten mainintoja keräävät ystävät ja muu vertaistuki, sosiaalinen media, perhe ja muut tutut ja sukulaiset. Tulos on hyvin samanlainen kuin edellisillä tutkimuskerroilla. Kysymys esitettiin vastaajille avoimena, mutta muutama vastausvaihtoehto oli listattu haastattelijan lomakkeelle valmiiksi, niitä ei kuitenkaan lueteltu vastaajille.
- Uutena kysymystä niiltä yksinäisyyttä kokeneilta, jotka eivät ole hakeneet apua yksinäisyyteen, tiedusteltiin syytä siihen, että apua ei ole haettu. Yleisin syy oli se, että apua ei haluta, tämän nimesi 28 prosenttia vastaajista. Kuusi prosenttia vastasi, ettei vain saa aikaiseksi haettua apua, kolme prosenttia ei tiedä mistä hakisi apua, kaksi prosenttia ei usko saavansa apua eikä siksi sitä haekaan ja yhdellä prosentilla on huonoja kokemuksia avun hakemisesta. Enemmistö vastauksista, 60 prosenttia, menee kategoriaan ”jokin muu syy”. Täällä maininnoissa korostuu eri sanoin se, että apua ei ole haettu, koska sitä ei tarvita. Tämä sanotaan joko suoraan tai sitten muulla tavalla, esimerkiksi kerrotaan, että yksinäisyys ei haittaa ja siksi apua ei ole haettu.

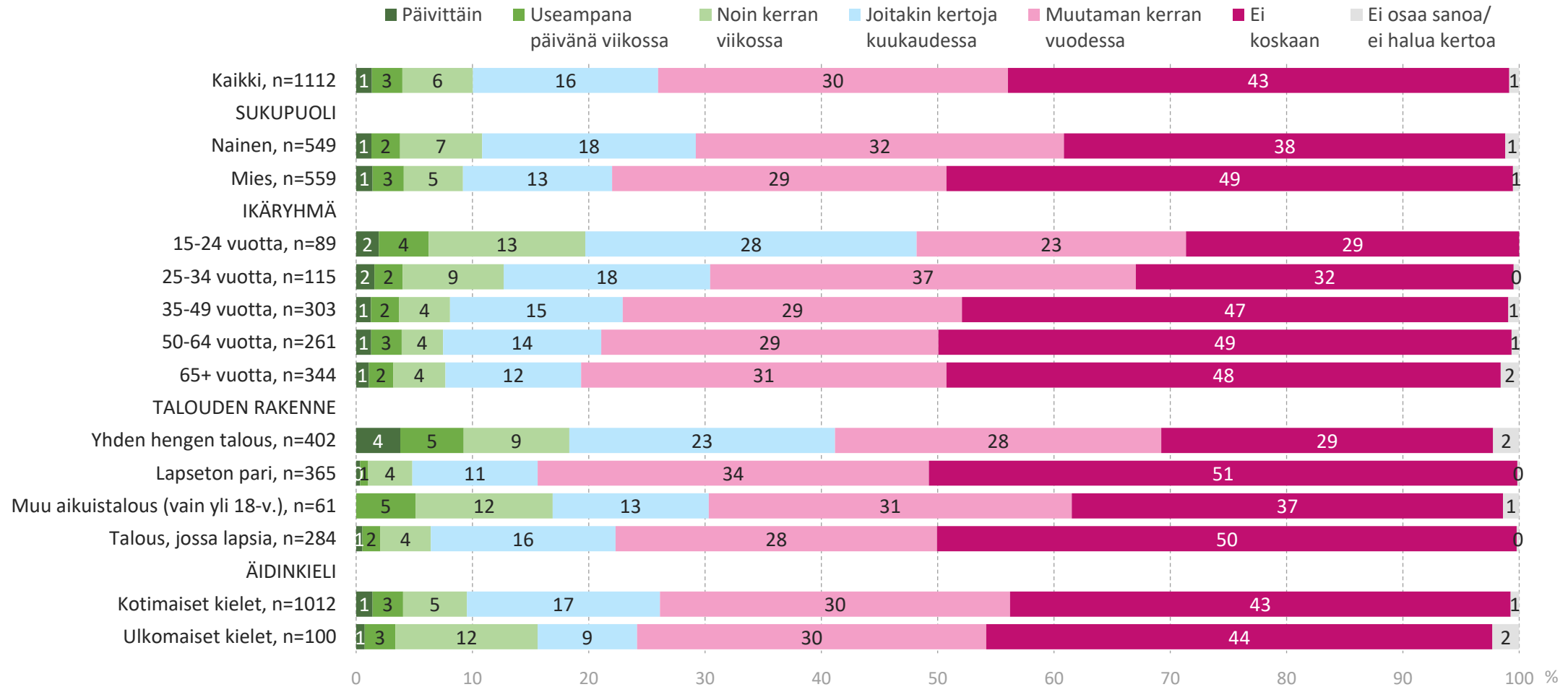
Kuinka vakava ongelma yksinäisyys on, sosiaalisen median, verkkopelien ja –yhteisöjen merkitys

- Noin puolet Suomessa, 53 prosenttia, arvioi, että yksinäisyys on vakava ongelma. Erittäin vakavana ongelmana yksinäisyyttä pitää 14 prosenttia ja melko vakavana 39 prosenttia. Yksinäisyyden arvioi kohtalaiseksi ongelmaksi viidesosa, 21 prosenttia. Neljäsosa on sitä mieltä, että yksinäisyys on vähemmän tai ei lainkaan vakava ongelma. Yksinäisyyttä erittäin tai melko vakavana ongelmana pitävien osuus on nyt selvästi pienempi kuin kahdella edellisellä tutkimuskerralla. Yksinäisyys koetaan ongelmaksi eniten 25-64 –vuotiaiden keskuudessa.
- Uutena kysymyksenä kysyttiin, koetaanko, että sosiaalinen media, verkkopelit tai muut verkkoyhteisöt ovat tärkeitä omien ystävyysuhteiden kannalta. Mielipiteet asiasta jakavat ihmisiä Suomessa: 49 prosenttia ei pidä niitä joko lainkaan tärkeinä tai vähemmän tärkeinä, 50 prosenttia pitää niitä vähintään kohtalaisen tärkeinä. Ikä näyttää olevan tuloksia selittävä tekijä: mitä nuorempi vastaaja on, sitä enemmän sosiaalinen media, verkkopelit ja verkkoyhteisöt koetaan merkityksellisiksi. 15-24 –vuotiaista 48 prosenttia pitää niitä erittäin tärkeinä tai tärkeinä ja ainoastaan 28 prosenttia pitää niitä vähemmän tai ei lainkaan tärkeinä. Merkityksellisyys korostuu myös yksinäistalouksissa asuvissa, työttömissä, opiskelijoissa, niissä jotka kokevat yksinäisyyttä ainakin viikoittain sekä muita kuin suomea, ruotsia tai saamea äidinkielenään puhuvilla vastaajille. Mitä vanhempi vastaaja on, sitä vähemmän sosiaalisella medialla, verkkopeleillä ja verkkoyhteisöillä koetaan olevan tärkeyttä ystävyysuhteiden kannalta.

Tutkimusgrafiikka

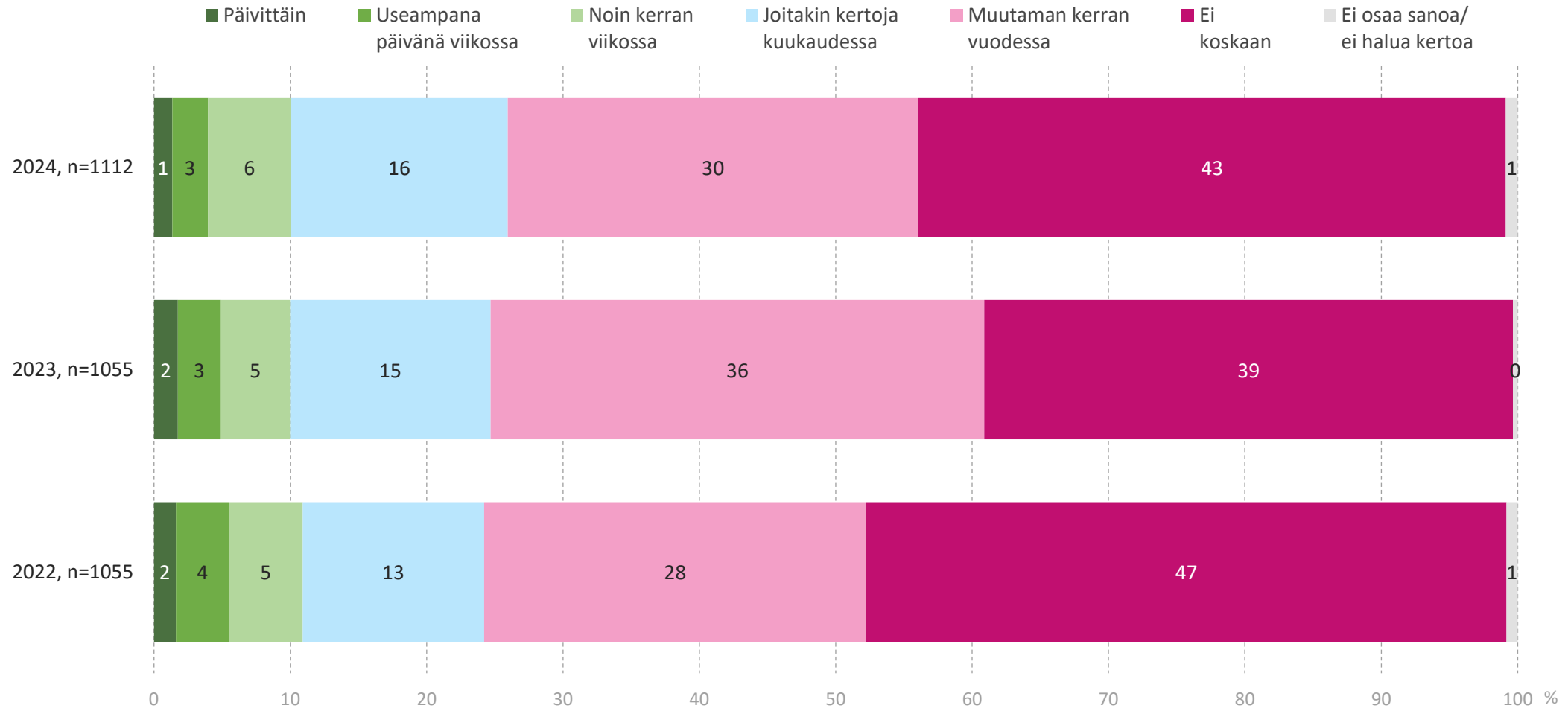

Kuinka usein koet yksinäisyyttä? Koetko sitä...

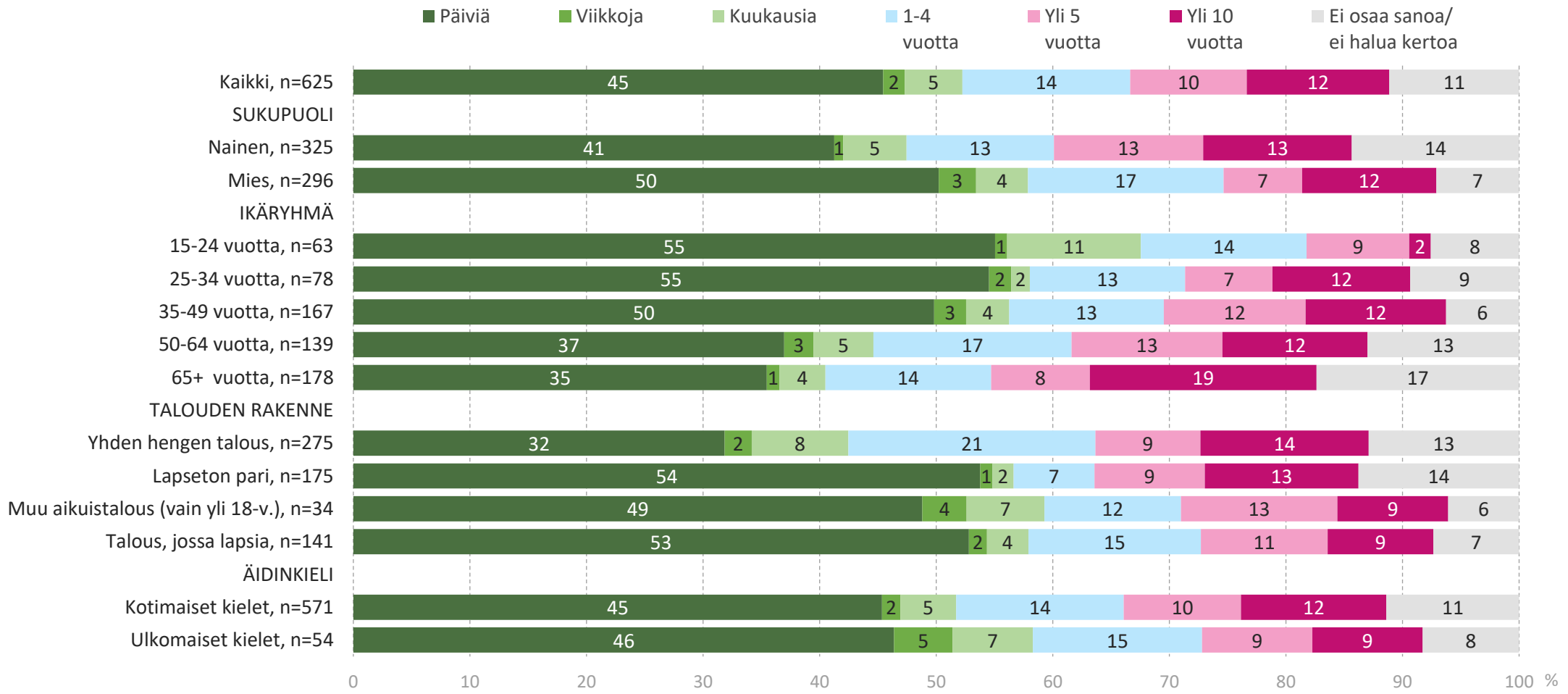
n=kaikki vastaajat

Kuinka usein koet yksinäisyyttä? Koetko sitä...

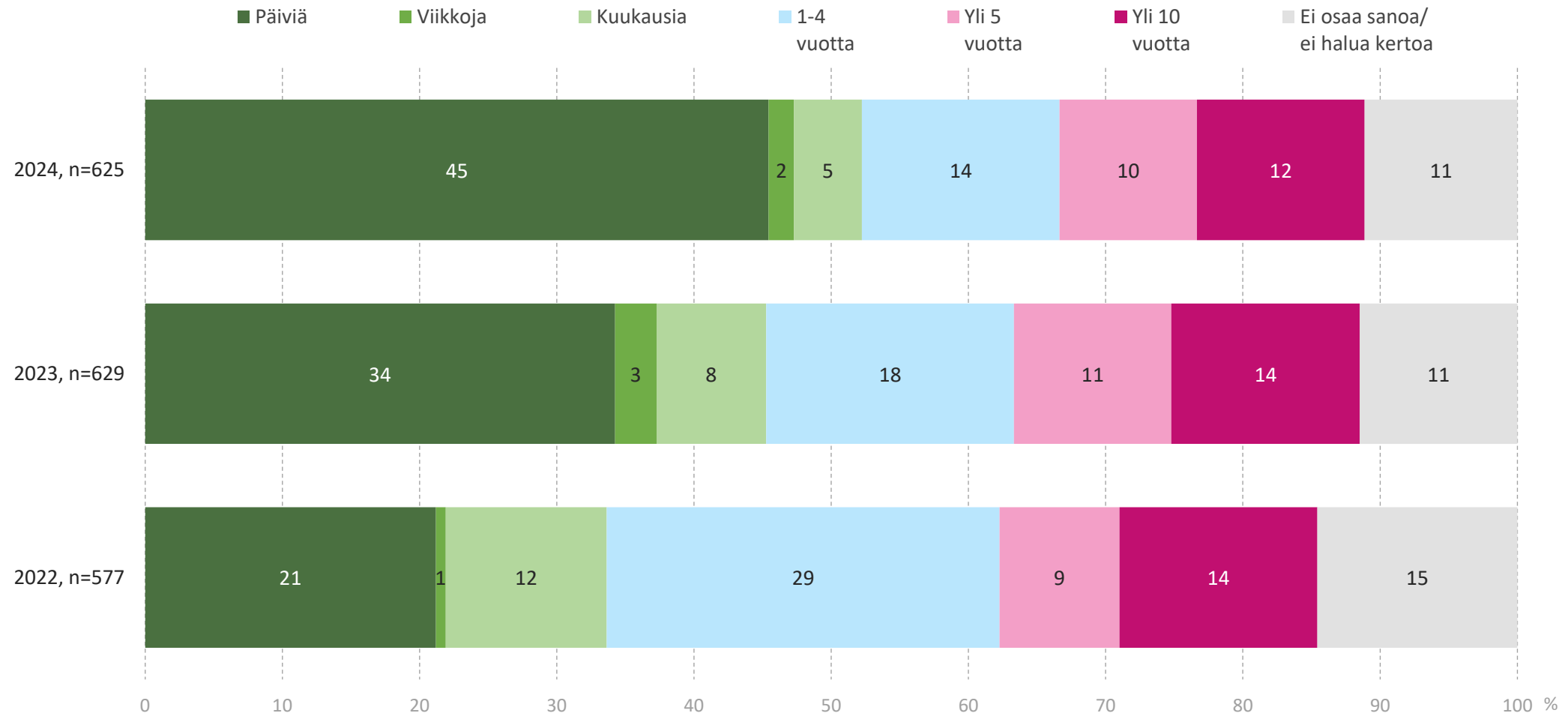
n=kaikki vastaajat

Kuinka pitkään yksinäisyytesi on jatkunut?

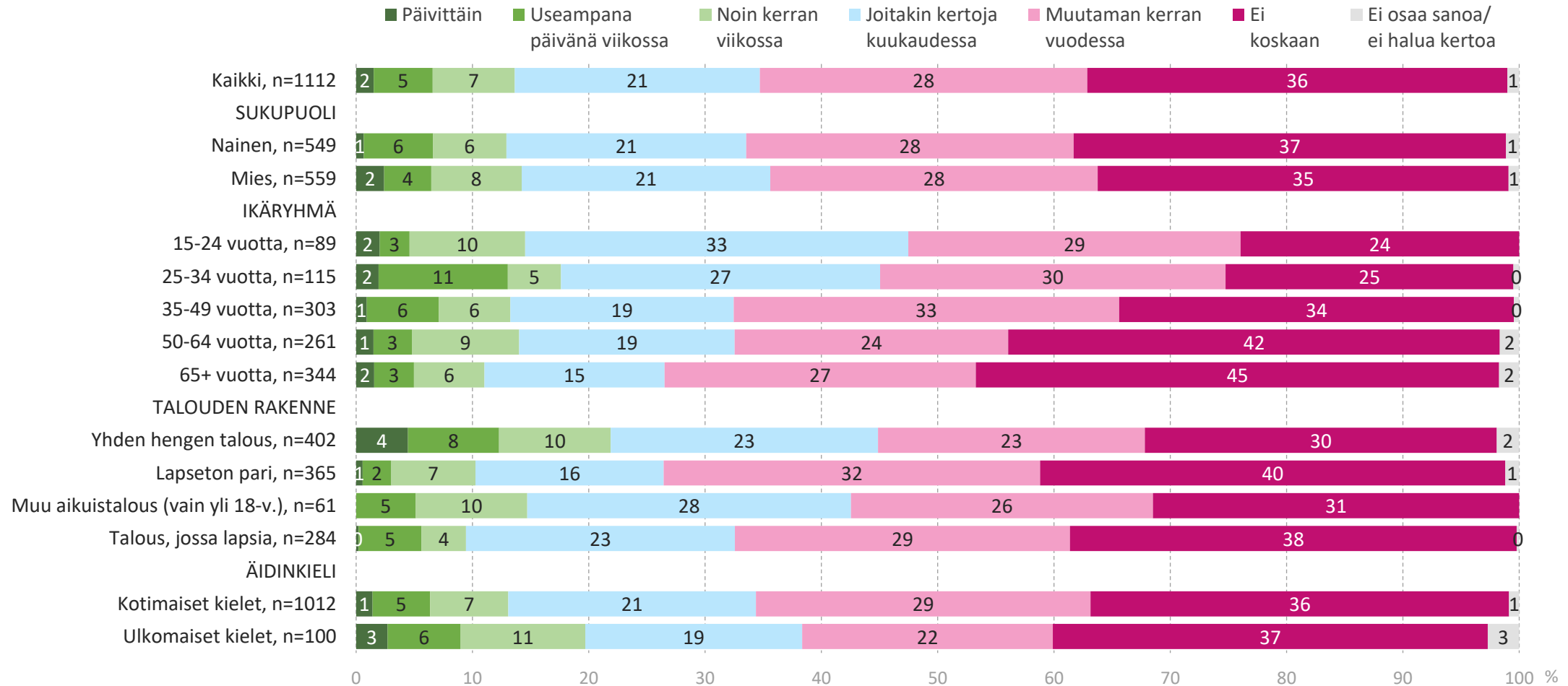
n=on kokenut joskus yksinäisyyttä

Kuinka pitkään yksinäisyytesi on jatkunut?

n=on kokenut joskus yksinäisyyttä

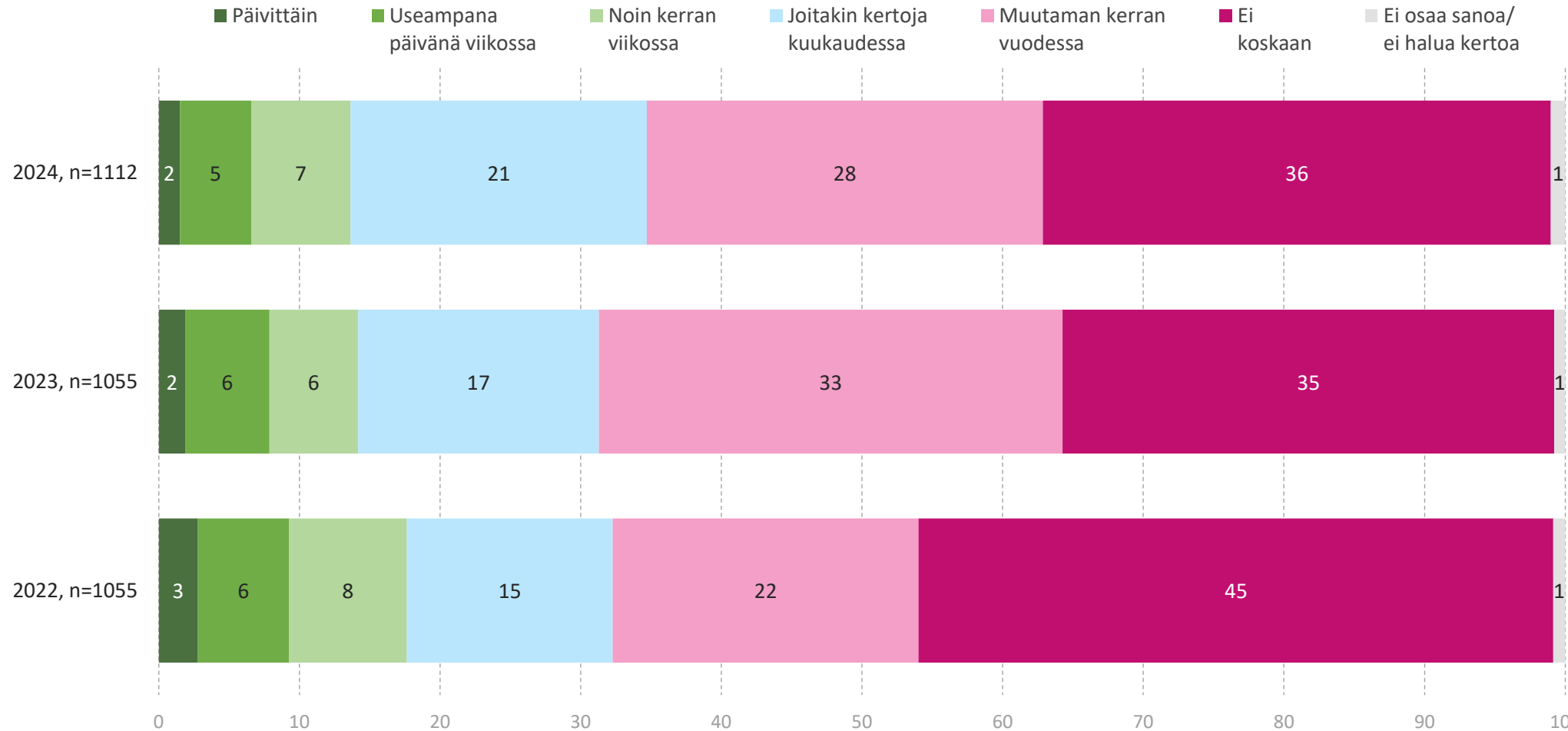
Kuinka usein tunnet itsesi eristäytyneeksi muista ihmisistä? Koetko sitä...

n=kaikki vastaajat

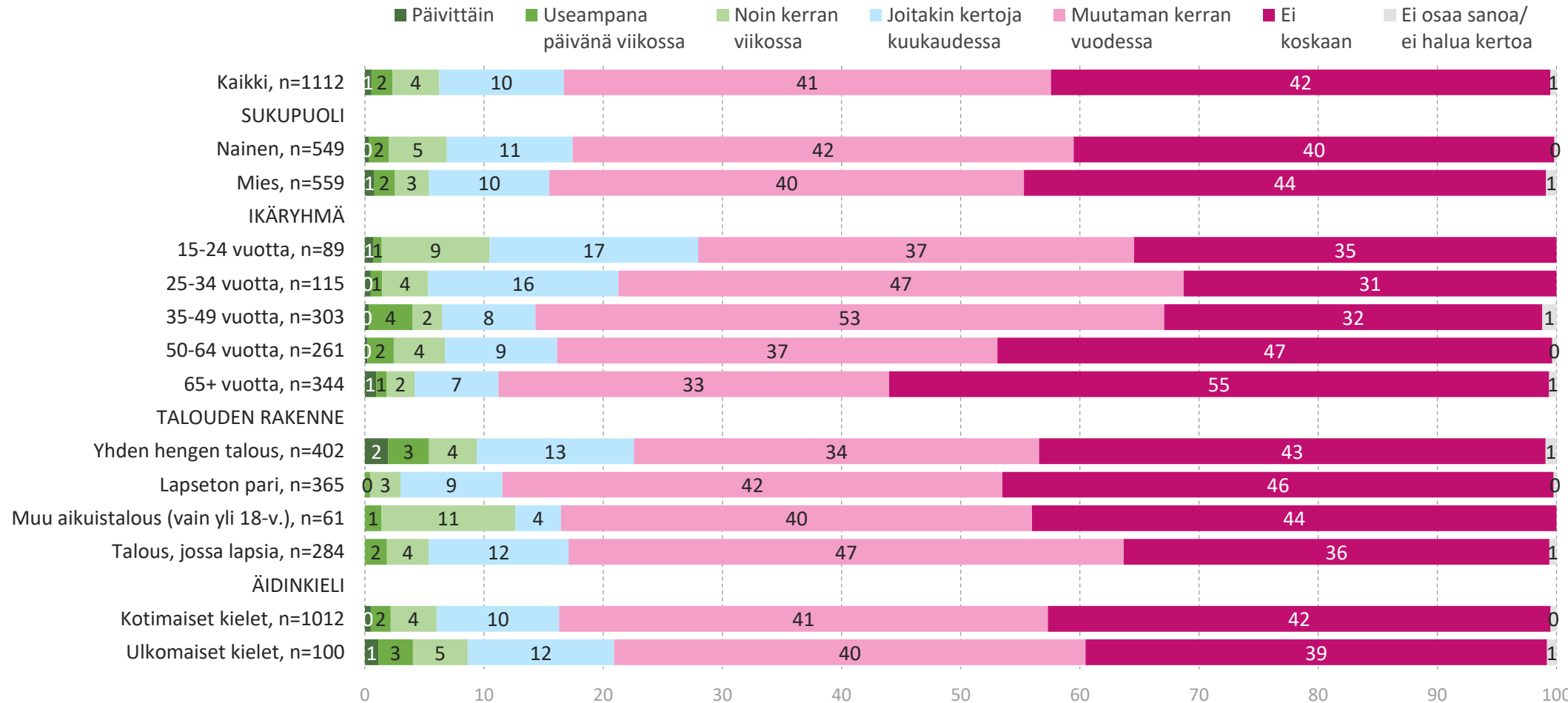

Kuinka usein tunnet itsesi eristäytyneeksi muista ihmisistä? Koetko sitä...

n=kaikki vastaajat

Kuinka usein tunnet itsesi ulkopuolelle jätetyksi? Koetko sitä...

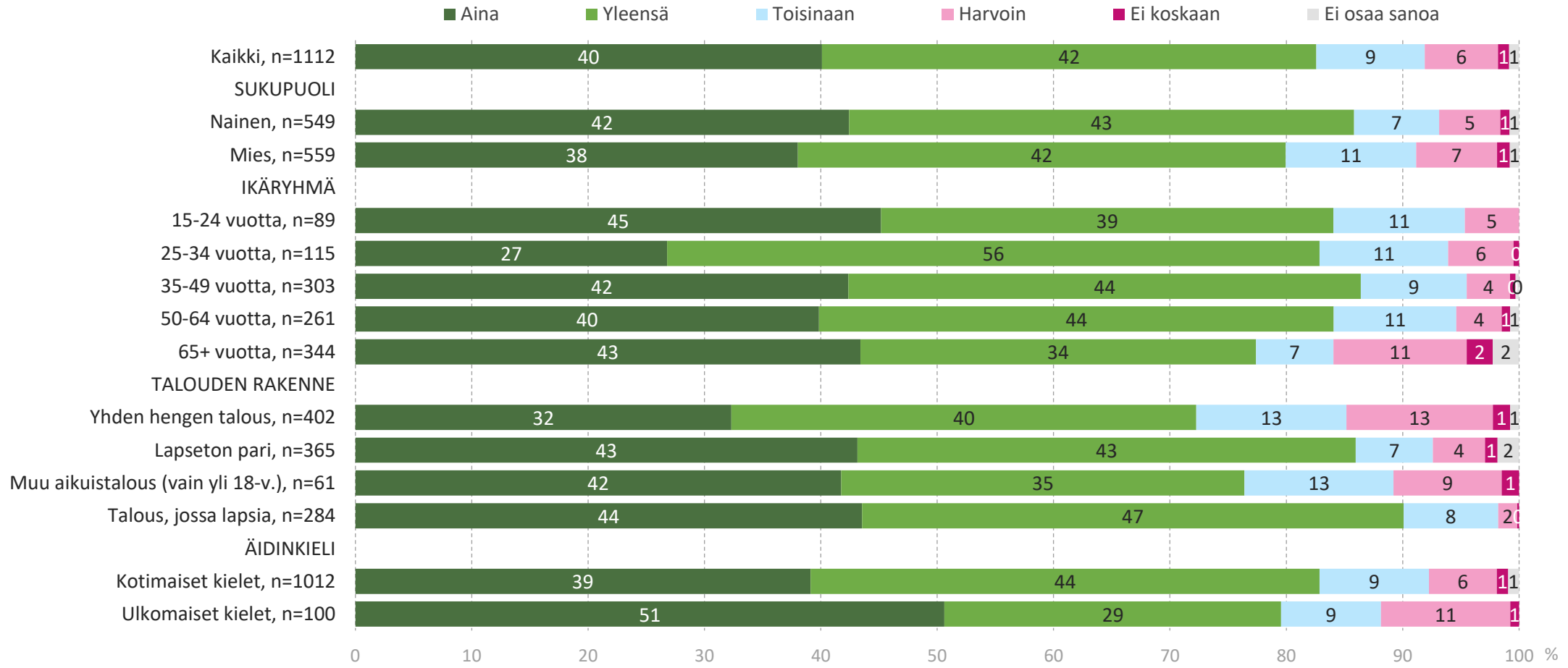

Kuinka usein tunnet itsesi ulkopuolelle jätetyksi? Koetko sitä...

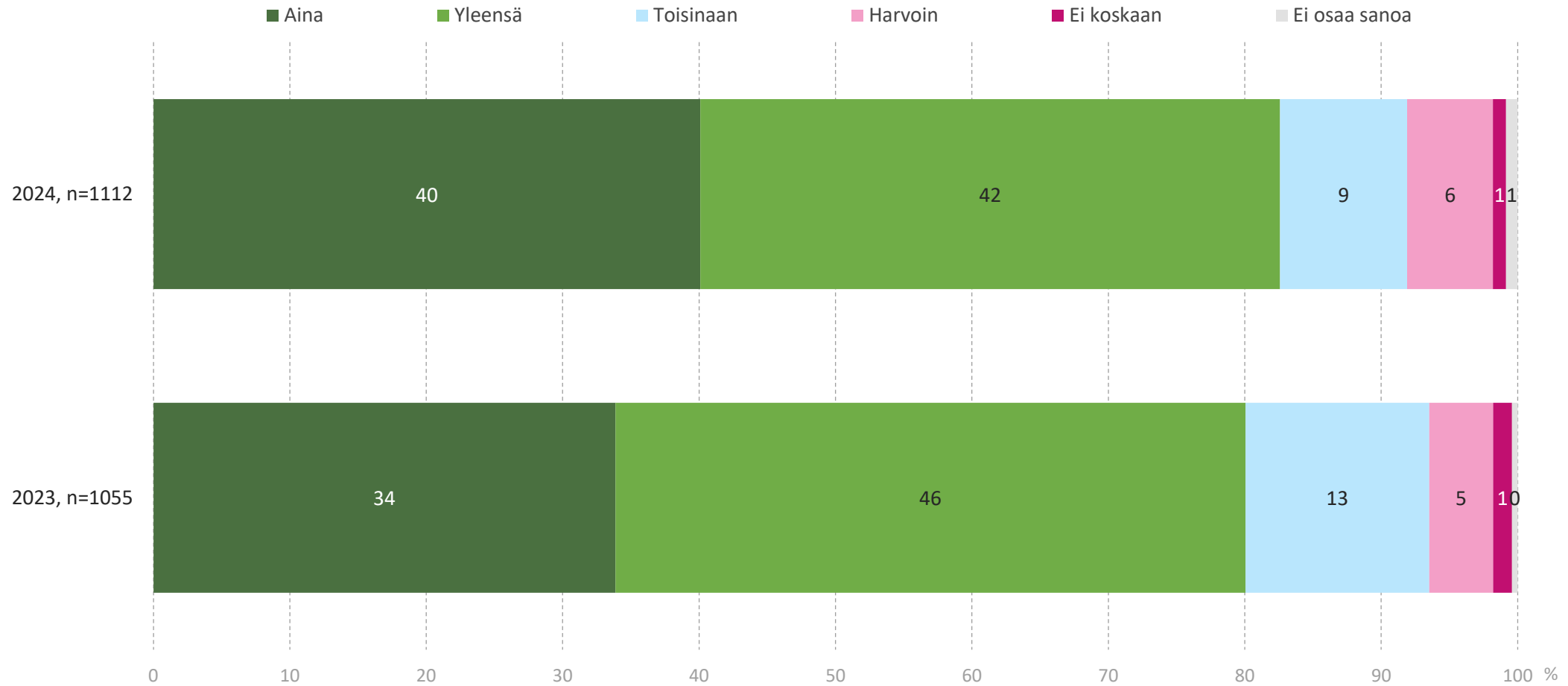
n=kaikki vastaajat

Löydän seuraa, kun sitä haluan: kuinka usein koee

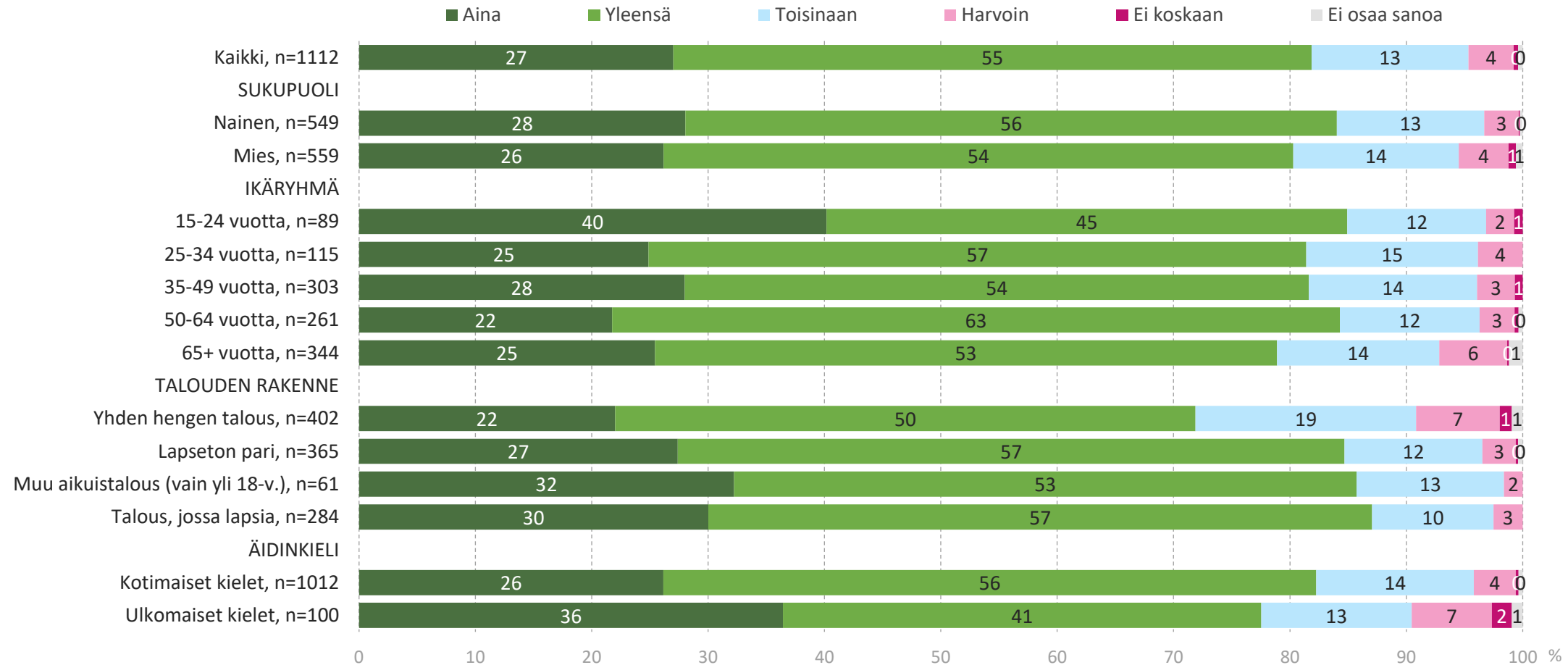
n=kaikki vastaajat

Löydän seuraa, kun sitä haluan: kuinka usein koee

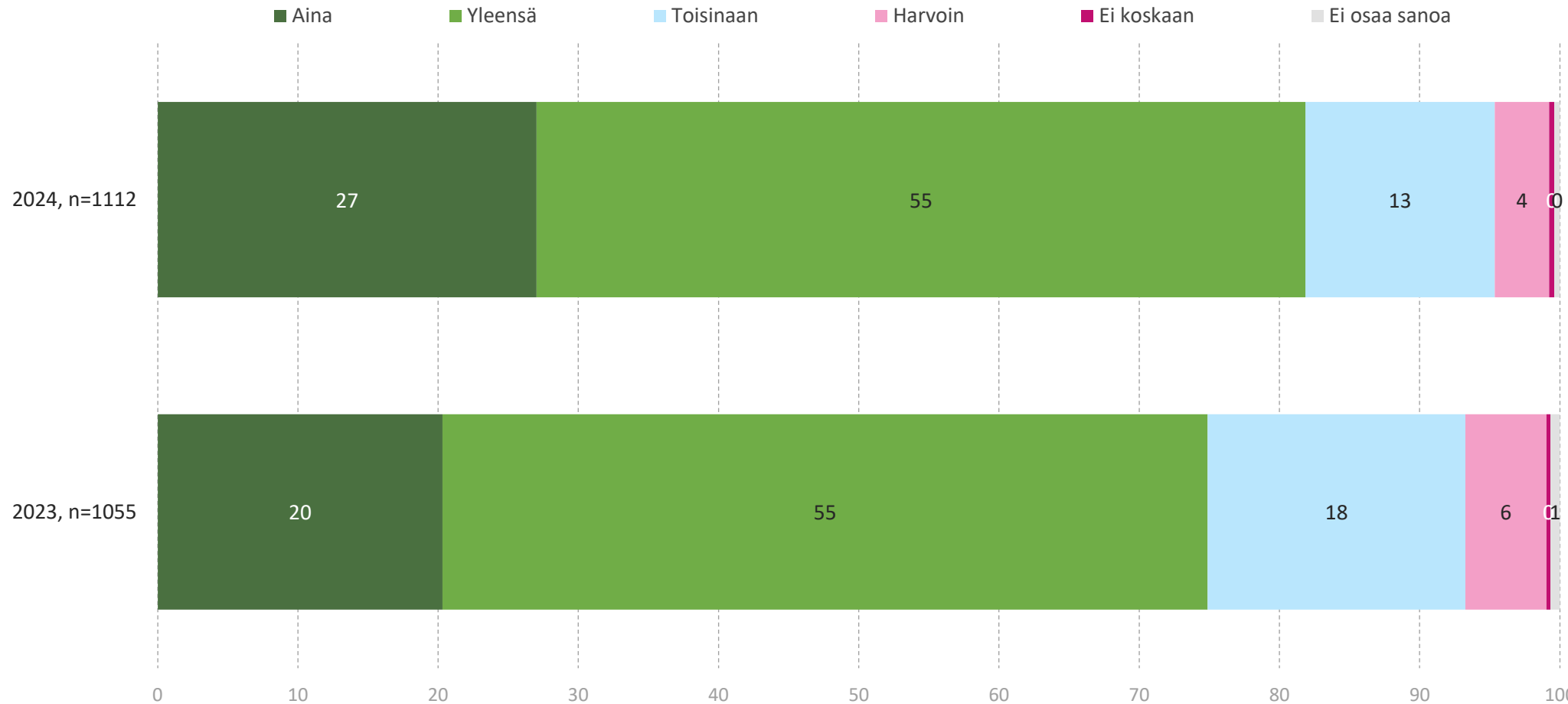
n=kaikki vastaajat

On ihmisiä, jotka todella ymmärtävät minua: kuinka usein koee

n=kaikki vastaajat

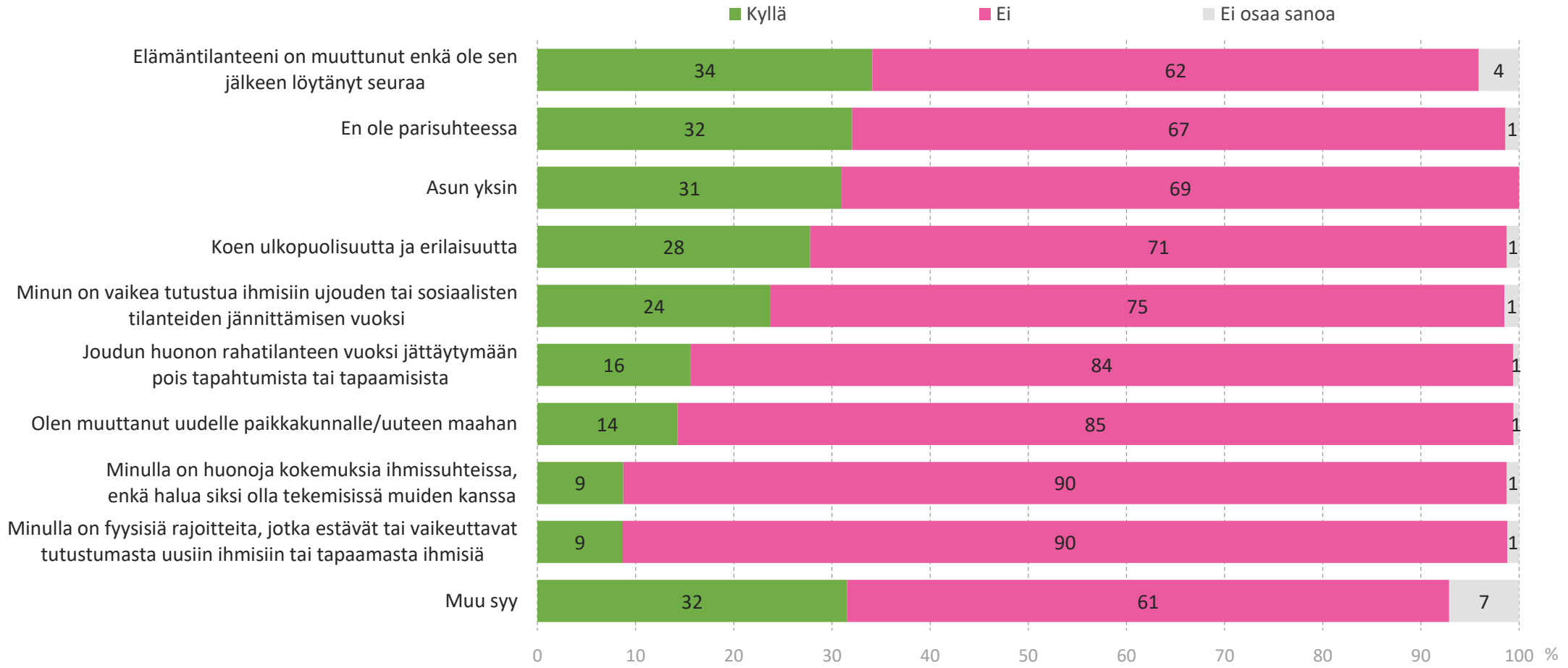
On ihmisiä, jotka todella ymmärtävät minua: kuinka usein koee

n=kaikki vastaajat

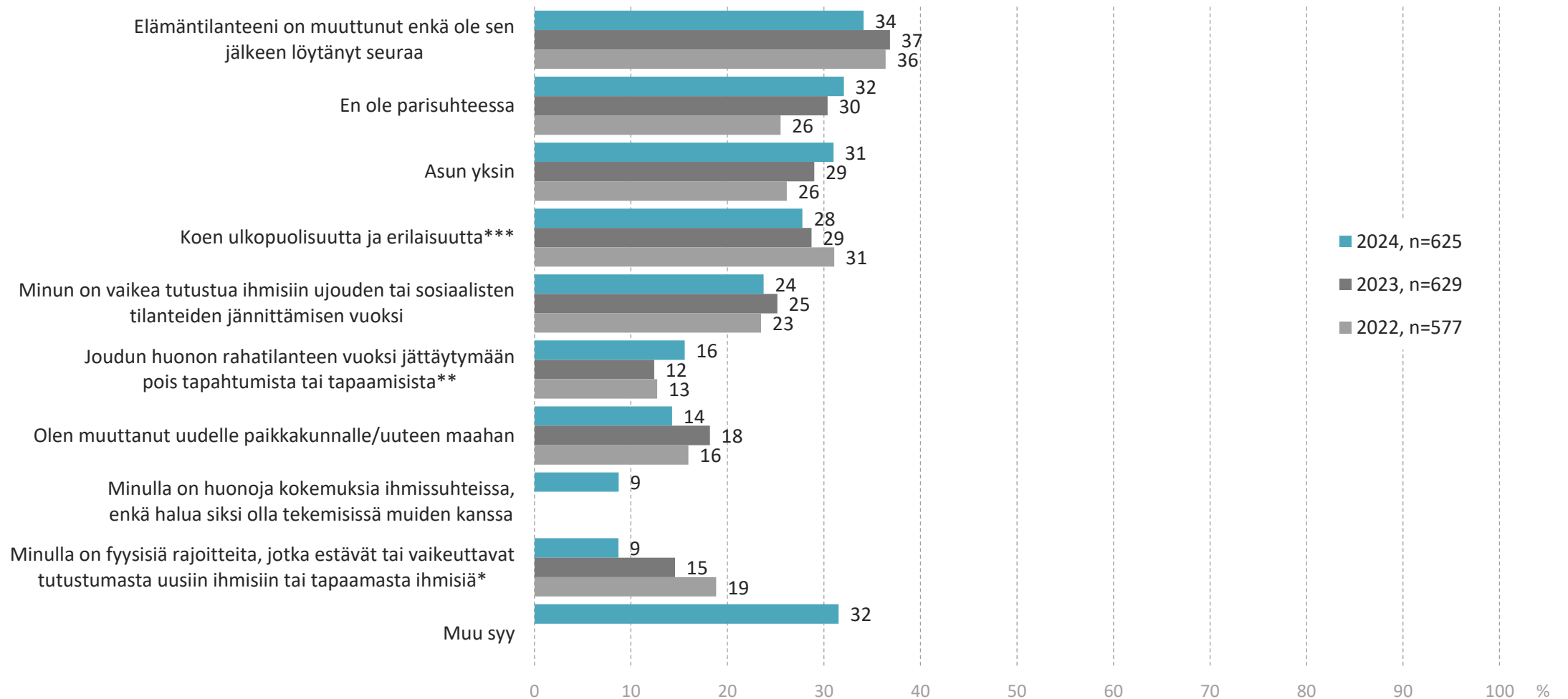
Mistä luulet yksinäisyytesi johtuvan?

On kokenut joskus yksinäisyyttä, n=625

Mistä luulet yksinäisyytesi johtuvan?

Kyllä -vastaukset

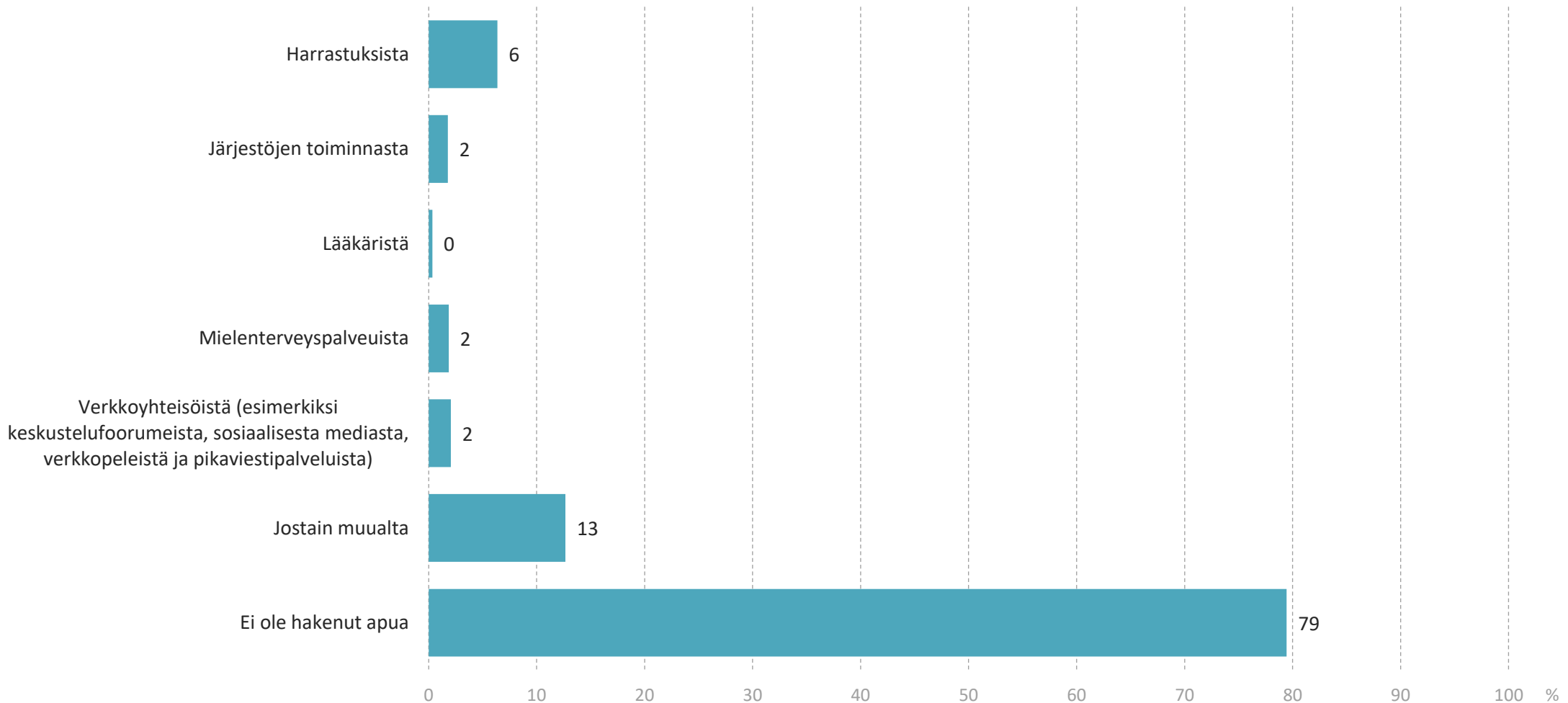
n=on kokenut joskus yksinäisyyttä

*) v. 2022-2023 Minulla on rajoitteita, jotka estävät tai vaikeuttavat tutustumasta uusiin ihmisiin

***) v. 2022-2023 Huono rahatilanne estää minua osallistumasta harrastuksiin tai toimintaan, jossa tutustua uusiin ihmisiin

****) v. 2022-2023 En ole löytänyt samankaltaisia ja luotettavia ihmisiä/ystäviä ja koen ulkopuolisuutta

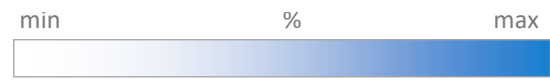
Jos olet hakenut apua yksinäisyyteen, mistä olet sitä hakenut?

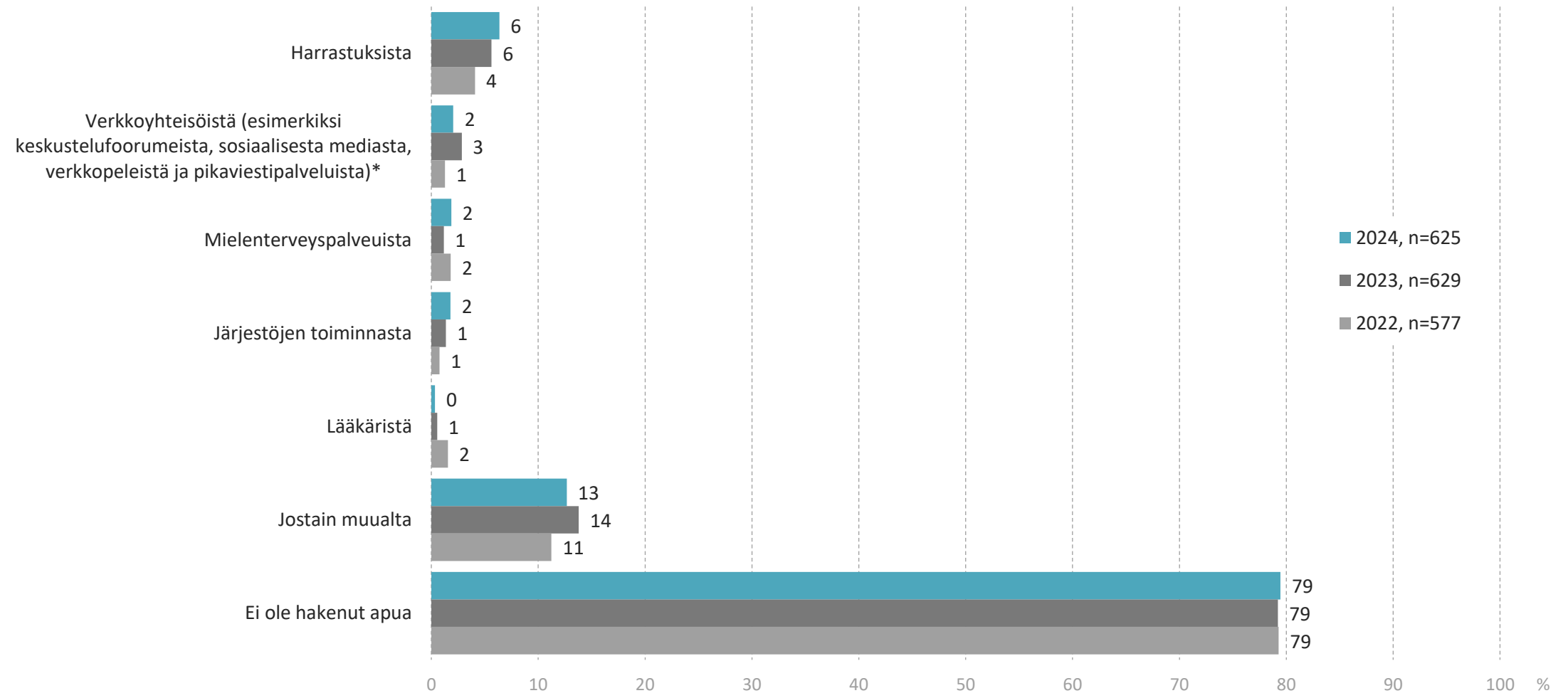
On kokenut joskus yksinäisyyttä, n=625

Jos olet hakenut apua yksinäisyyteen, mistä olet sitä hakenut?

	SUKUPUOLI			IKÄRYHMÄ					TALouden RAKENNE				ÄIDINKIELI	
	Kaikki, n=625	Nainen, n=325	Mies, n=296	15-24 vuotta, n=63	25-34 vuotta, n=78	35-49 vuotta, n=167	50-64 vuotta, n=139	65+ vuotta, n=178	Yhden hengen talous, n=275	Lapseton pari, n=175	Muu aikuistalous (vain yli 18-v.), n=34	Talous, jossa lapsia, n=141	Kotimaiset kielet, n=571	Ulkomaiset kielet, n=54
Harrastuksista	6	7	5	2	4	11	7	7	4	9	5	7	6	9
Verkkoyhteisöistä (esimerkiksi keskustelufoorumeita, sosiaalisesta mediasta, verkkopeleistä ja pikaviestipalveluita)	2	2	3	1	2	2	4	2	3	2	0	1	2	7
Mielenterveyspalveluista	2	2	2	3	5	0	1	1	3	2	3	1	2	0
Järjestöjen toiminnasta	2	2	1	4	0	2	1	2	2	1	7	1	2	3
Lääkäristä	0	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0
Jostain muualta	13	13	11	11	11	9	14	16	19	12	7	7	12	15
Ei ole hakenut apua	79	79	81	79	82	81	80	76	74	80	78	87	80	77

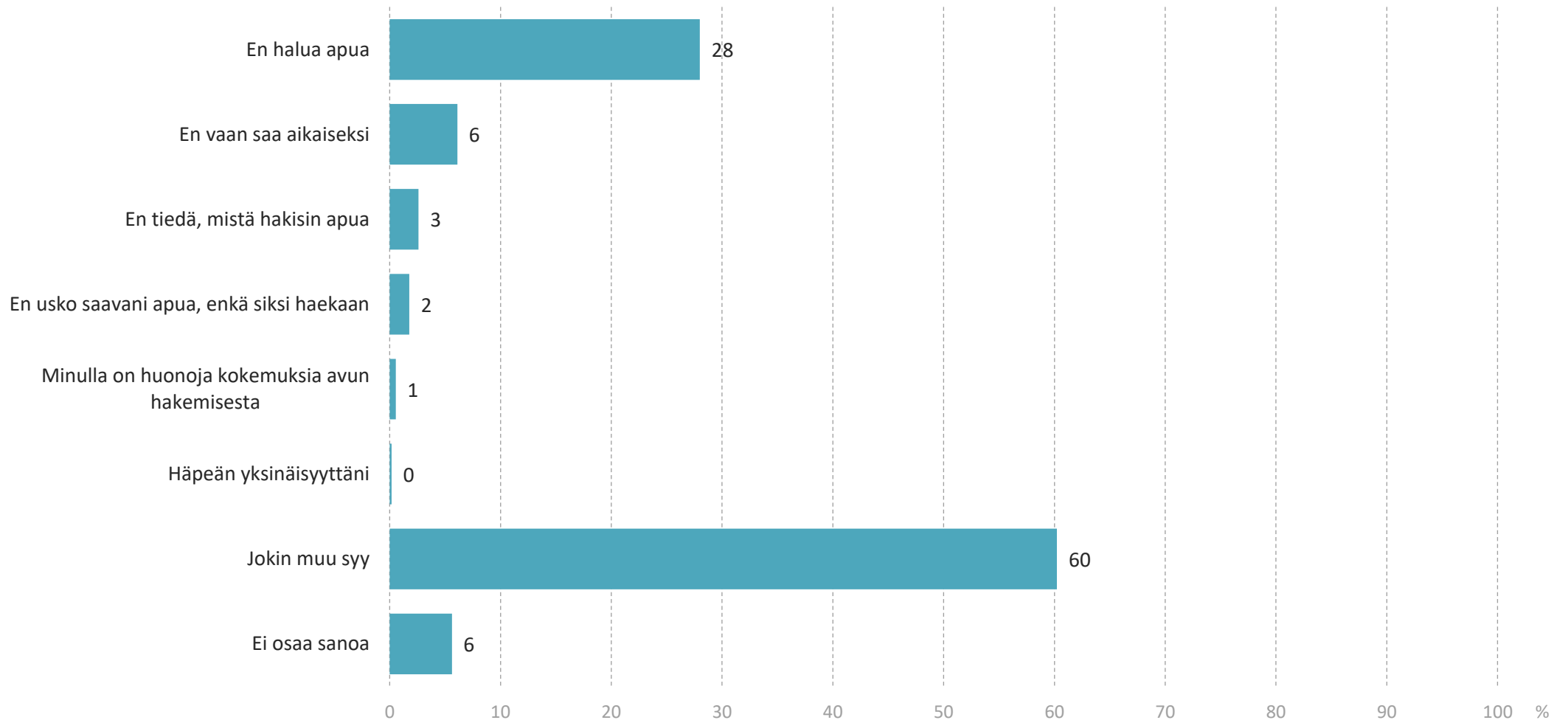
Jos olet hakenut apua yksinäisyyteen, mistä olet sitä hakenut?

n=on kokenut joskus yksinäisyyttä

*) v. 2022-2023 Virtuaaliyhteisöistä (esimerkiksi keskustelufoorumeista, sosiaalisesta mediasta, verkkopeleistä ja pikaviestipalveluista)

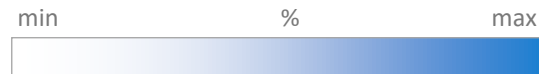
Jos et ole hakenut apua yksinäisyyteen, miksi et ole hakenut?

Kokenut yksinäisyyttä joskus, mutta ei ole hakenut apua, n=489

Jos et ole hakenut apua yksinäisyyteen, miksi et ole hakenut?

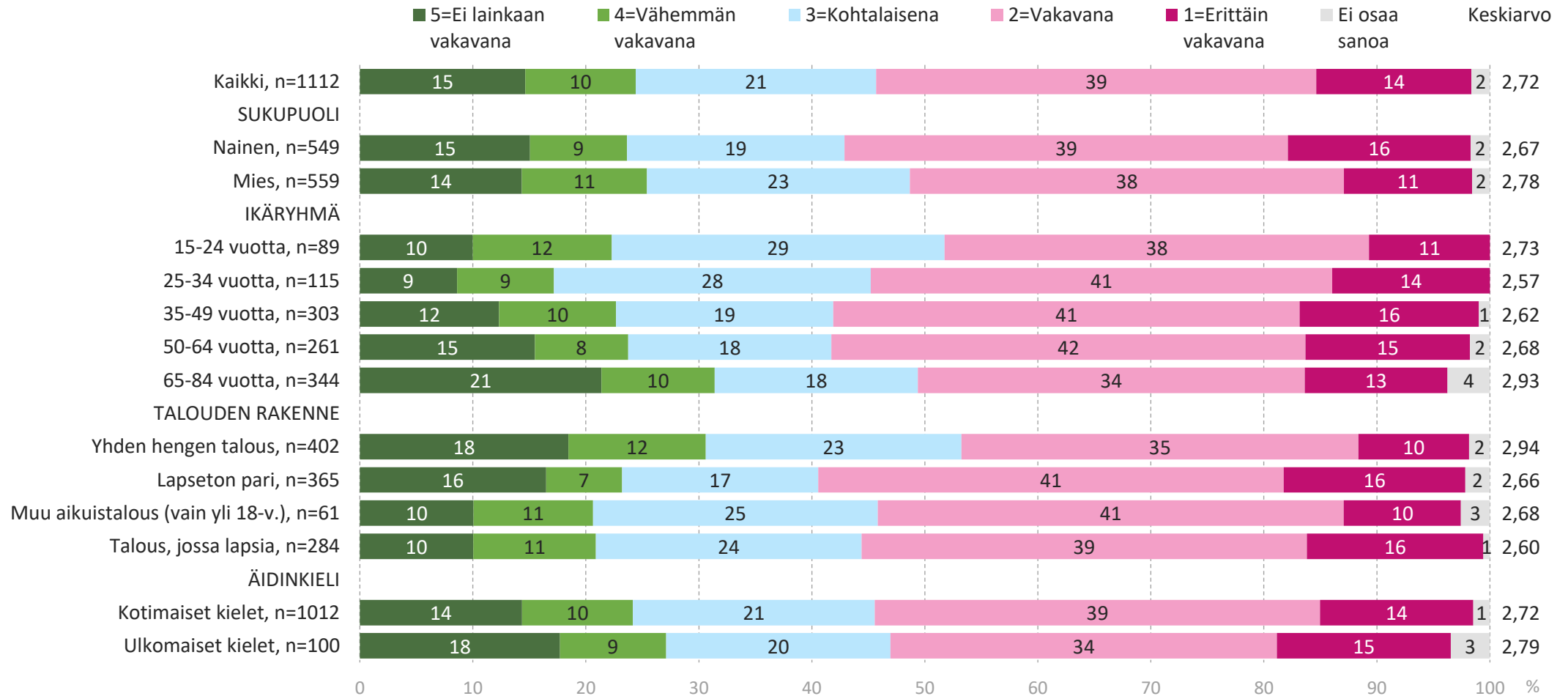
	SUKUPUOLI			IKÄRYHMÄ					TALOUDEN RAKENNE			ÄIDINKIELI		
	Kaikki, n=489	Nainen, n=252	Mies, n=235	15-24 vuotta, n=48	25-34 vuotta, n=64	35-49 vuotta, n=132	50-64 vuotta, n=110	65+ vuotta, n=135	Yhden hengen talous, n=202	Lapseton pari, n=139	Muu aikuistalous (vain yli 18-v.), n=28*	Talous, jossa lapsia, n=120	Kotimaiset kielet, n=449	Ulkomaiset kielet, n=40
En halua apua	28	25	30	27	32	29	21	31	28	30	20	29	28	30
En vaan saa aikaiseksi	6	5	8	11	4	7	6	4	9	3	9	6	6	7
En tiedä, mistä hakisin apua	3	2	3	2	2	2	1	5	5	1	0	2	2	7
En usko saavani apua, enkä siksi haekaan	2	1	2	3	2	1	3	1	3	3	0	0	1	7
Minulla on huonoja kokemuksia avun hakemisesta	1	1	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	1	0
Häpeän yksinäisyyttäni	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0
Jokin muu syy	60	65	55	59	59	59	69	57	58	63	59	60	61	48
Ei osaa sanoa	6	5	6	3	5	5	4	9	4	6	13	5	6	4

*) Alhainen vastaajamäärä, tulos suuntaa antava

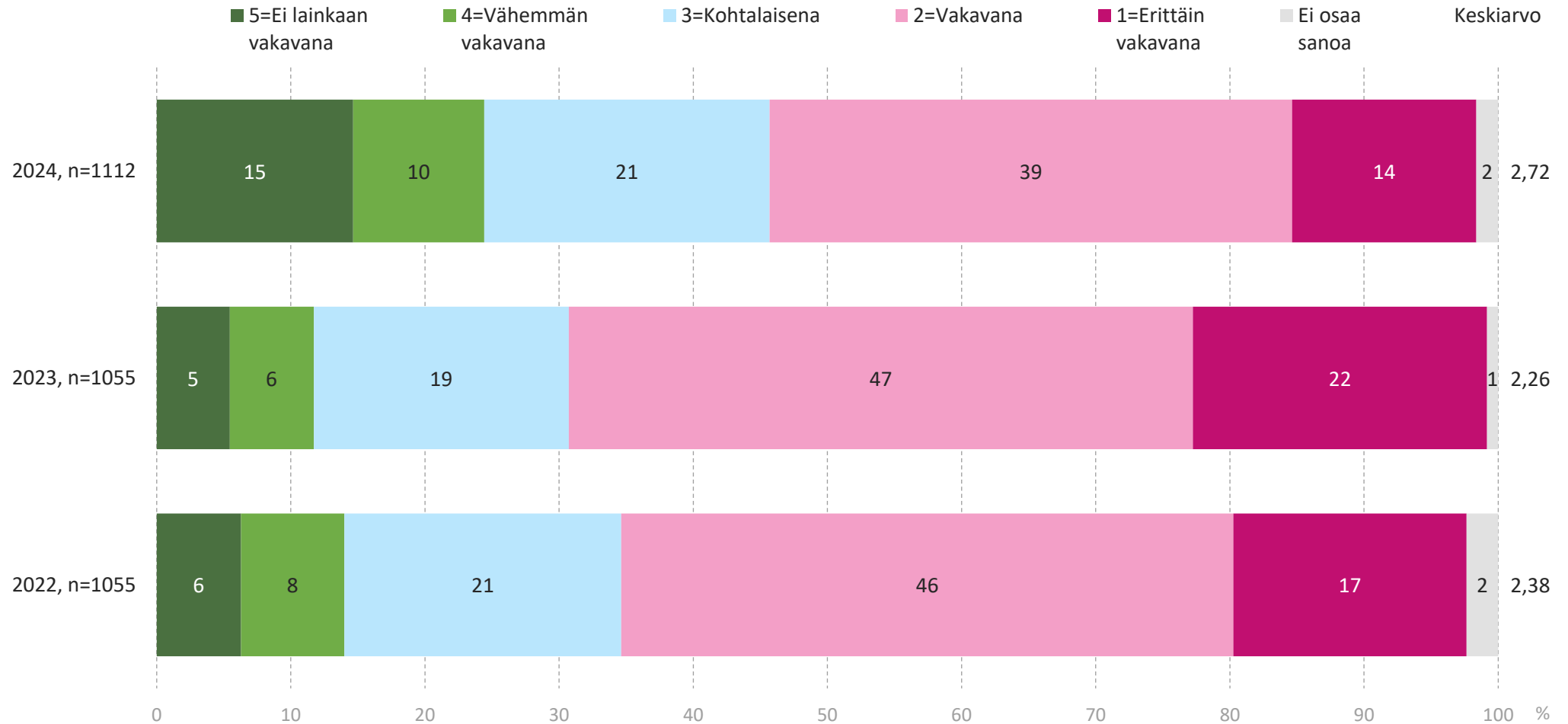

Kuinka vakavana ongelmana pidät yksinäisyyttä?

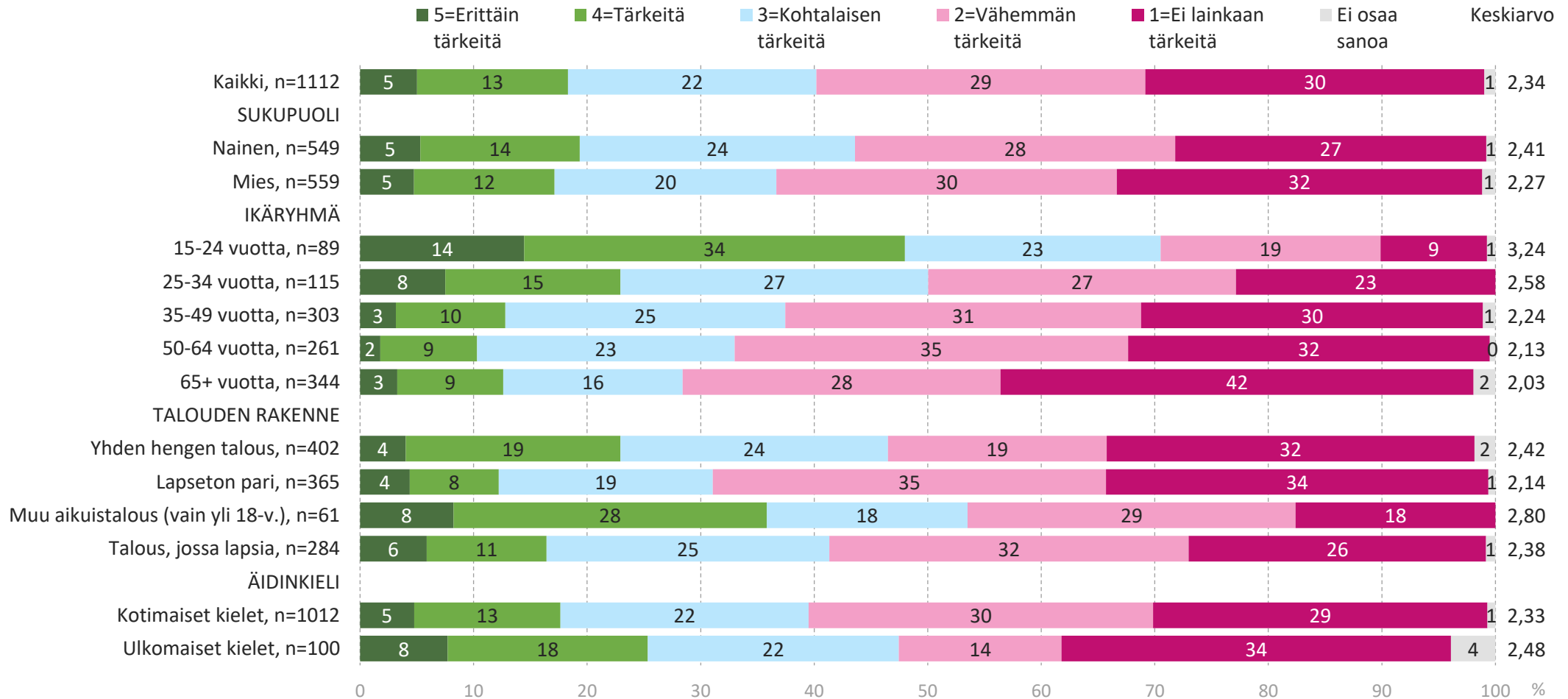
n=kaikki vastaajat

Kuinka vakavana ongelmana pidät yksinäisyyttä?

n=kaikki vastaajat

Koetko että sosiaalinen media, verkkopelit tai muut verkko yhteisöt ovat tärkeitä ystävyssuhteidesi kannalta?

n=kaikki vastaajat

Liitteet

Taloustutkimuksen yleiset erillistutkimusten laadunvarmistus

Laadunvarmistus

Taloustutkimus käsittelee aina kaikkia tutkimuksiin liittyviä, sekä asiakkailta saatuja että tutkimuksen yhteydessä syntyneitä tietoja ehdottoman luottamuksellisina.

SGS Fimko on myöntänyt Taloustutkimukselle ISO 20252 -toimialasertifikaatin ja tämän projektin kaikki vaiheet toteutetaan sen sekä Suomen lakien mukaisesti.

Lisäksi Taloustutkimus on sitoutunut noudattamaan Kansainvälisen Kauppakamarin ja ESOMARin yhdessä julkaisemia tutkimusalan kansainvälisiä perussääntöjä.

http://www.esomar.org/uploads/public/knowledge-and-standards/codes-and-guidelines/ICCESOMAR_Code_English_.pdf

ICC, International Chamber of Commerce
ESOMAR, European Society for Opinion and Marketing Research (www.esomar.org)

Tietojenkäsittelysopimus

Tämän tarjouksen/sopimuksen kohteena olevan toimeksiannon hinta sisältää sen, että toimeksiannossa sovelletaan Taloustutkimus Oy:n laatimaa tietojenkäsittelysopimus pohjaa. Mikäli tilaaja haluaa käyttää jonkun muun laatimia dokumenttipohjia, on Taloustutkimus Oy:llä oikeus veloittaa tuntityönä niihin perehtymiseen ja kommentoimiseen käytetty aika.

Quality guarantee

- SGS Fimko has granted Taloustutkimus Oy ISO 20252 certificate. This research project has been conducted according to ISO 20252 standard and Finnish law.
- All information we receive during this research process is kept strictly confidential at Taloustutkimus Oy. This concerns both the client specific information and the information from respondents or other sources.
- Taloustutkimus Oy also follows ICC/ESOMAR International Code of Marketing and Social Research Practice.
- Taloustutkimus has not used sub-suppliers in this research project.

LUOTETTAVUUSRAJATAULUKKO 95 %:N TASOLLE

% -luku, joka tuli tulokseksi	VASTAAJAMÄÄRÄ															
	25	50	75	100	150	200	250	300	400	500	600	800	1000	2000	3000	5000
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
2 tai 98	±5,6	±4,0	±3,2	±2,8	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±1,1	±0,98	±0,9	±0,61	±0,51	±0,4
3 tai 97	±6,8	±4,9	±3,9	±3,4	±2,8	±2,4	±2,2	±2,0	±1,7	±1,5	±1,4	±1,2	±1,1	±0,75	±0,62	±0,49
4 tai 96	±7,8	±5,6	±4,5	±3,9	±3,2	±2,8	±2,5	±2,3	±2,0	±1,8	±1,6	±1,4	±1,3	±0,86	±0,71	±0,56
5 tai 95	±8,7	±6,2	±5,0	±4,4	±3,6	±3,1	±2,7	±2,5	±2,2	±2,0	±1,8	±1,5	±1,4 ¹	±0,96	±0,79	±0,62
6 tai 94	±9,5	±6,8	±5,5	±4,8	±3,9	±3,4	±3,0	±2,8	±2,4	±2,1	±2,0	±1,7	±1,5	±1,0	±0,87	±0,68
8 tai 92	±10,8	±7,7	±6,2	±5,4	±4,4	±3,8	±3,4	±3,1	±2,7	±2,4	±2,2	±1,9	±1,7	±1,2	±0,99	±0,77
10 tai 90	±12,0	±8,5	±6,9 ^{3b}	±6,0	±4,9 ^{3a}	±4,3	±3,8	±3,5	±3,0	±2,7	±2,5	±2,1	±1,9	±1,3	±1,1	±0,85
12 tai 88	±13,0	±9,2	±7,5	±6,5	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,3	±2,9	±2,7	±2,3	±2,1	±1,4	±1,2	±0,92
15 tai 85	±14,3	±10,1	±8,2	±7,1	±5,9	±5,1	±4,5	±4,1	±3,6	±3,2	±2,9	±2,5	±2,3	±1,6	±1,3	±1,0 ²
20 tai 80	±16,0	±11,4	±9,2	±8,0	±6,6	±5,7	±5,0	±4,6	±4,0	±3,6	±3,3	±2,8	±2,5	±1,8	±1,4	±1,1
25 tai 75	±17,3	±12,3	±10,0	±8,7	±7,1	±6,1	±5,5	±5,0	±4,3	±3,9	±3,6	±3,0	±2,8	±1,9	±1,6	±1,2
30 tai 70	±18,3	±13,0	±10,5	±9,2	±7,5	±6,5	±5,8	±5,3	±4,6	±4,1	±3,8	±3,2	±2,9	±2,0	±1,7	±1,3
35 tai 65	±19,1	±13,5	±11,0	±9,5	±7,8	±6,8	±6,0	±5,5	±4,8	±4,3	±3,9	±3,3	±3,1	±2,1	±1,7	±1,4
40 tai 60	±19,6	±13,9	±11,3	±9,8	±8,0	±7,0	±6,2	±5,7	±4,9	±4,4	±4,0	±3,4	±3,1	±2,2	±1,8	±1,4
45 tai 55	±19,8	±14,1	±11,4	±9,9	±8,1	±7,0	±6,2	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4
50 tai 50	±20,0	±14,2	±11,5	±10,0	±8,2	±7,1	±6,3	±5,8	±5,0	±4,5	±4,1	±3,5	±3,2	±2,2	±1,8	±1,4

Esimerkki 1

Jos tuhannesta vastaajasta 5 % on ostanut tuotetta, on virhemarginaali ±1,4 prosenttiyksikköä. Koko väestössä on siis 95 %:n luotettavuustason mukaan 3,6–6,4 % tuotetta ostaneita.

Esimerkki 2

Oletetaan ennen tutkimusta, että tuotteen markkinaosuus on noin 15 %. Halutaan selvittää asia ±1 prosenttiyksikön tarkkuudella. Tutkimukseen tarvitaan 5000 vastaajaa.

Esimerkki 3

a) Tuhannen vastaajan joukossa 15–19-vuotiaita on 150, ja näistä 10 % ilmoittaa ostavansa säännöllisesti tuotetta X. Todellinen ostajien osuus 95 %:n luotettavuustasolla on 10 % ±4,9 eli 5,1–14,9 %.

b) Jos otoskoko olisi puolta pienempi eli 500, 15–19-vuotiaita vastaajia olisi 75 ja todellinen ostajien osuus olisi 10 % ±6,9 eli 3,1–16,9 %.

KAHDESTA ERI TUTKIMUKSESTA SAATUJEN TULOSTEN VÄLISTEN EROJEN LUOTETTAVUUSTAULUKKO 95 %:N TASOLLE

p = 50 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,8						
250	11,6	8,8					
500	10,7	7,6	6,2				
750	10,4	7,2	5,7	5,1			
1000	10,3	6,9	5,4	4,7	4,4		
1500	10,1	6,7	5,1	4,4	4,0	3,6	
2000	10,0	6,6	4,9	4,2	3,8	3,4	3,1

p = 40 tai 60 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	13,6						
250	11,4	8,6					
500	10,5	7,4	6,1				
750	10,2	7,0	5,5	5,0			
1000	10,1	6,8	5,2	4,6	4,3		
1500	9,9	6,6	5,0	4,3	3,9	3,5	
2000	9,8	6,4	4,8	4,1	3,7	3,3	3,0

p = 30 tai 70 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	12,7						
250	10,6	8,0					
500	9,8	7,0	5,7				
750	9,6	6,6	5,2	4,6			
1000	9,4	6,3	4,9	4,3	4,0		
1500	9,3	6,1	4,6	4,0	3,7	3,3	
2000	9,2	6,0	4,5	3,8	3,5	3,1	2,8

p = 20 tai 80 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	11,1						
250	9,3	7,0					
500	8,6	6,1	5,0				
750	8,3	5,7	4,5	4,1			
1000	8,2	5,6	4,3	3,8	3,5		
1500	8,1	5,3	4,1	3,5	3,2	2,9	
2000	8,0	5,3	3,9	3,4	3,0	2,7	2,5

p = 10 tai 90 prosenttia

Otoskoko, tutkimus 2	Otoskoko, tutkimus 1						
	100	250	500	750	1000	1500	2000
	%	%	%	%	%	%	%
100	8,3						
250	7,0	5,3					
500	6,4	4,5	3,7				
750	6,3	4,3	3,4	3,0			
1000	6,2	4,2	3,2	2,8	2,6		
1500	6,1	4,0	3,0	2,6	2,4	2,2	
2000	6,0	3,9	2,9	2,5	2,3	2,0	1,9

Näiden taulukoiden avulla voidaan arvioida eri-suuruisten otosten ja eri tutkimusten avulla saatujen prosenttilukujen erotusten merkitsevyyttä.

Taulukoista valitaan aina se, jossa p (=prosenttiluku) on lähinnä saatua tulosta/osuutta.

ESIMERKKI

Tehtiin kaksi eri tutkimusta eri aikoina. Toisessa oli 250 vastaajaa ja toisessa 1000. Tuotteen markkina-osuus oli pienemmässä tutkimuksessa 37 % ja suuremmassa 35 %.

Tarkasteluun valitaan taulukko p = 40 tai 60 %, koska saadut tulokset ovat kaikkein lähimpänä sitä. Taulukosta katsotaan luku otoskokojen 1000 ja 250 risteyskohdasta. Tässä tapauksessa tulosten eron merkitsevyyteen olisi vaadittu 6,8 prosenttiyksikön ero, joten tehtyjen tutkimusten tulosten ero (2 prosenttiyksikköä) ei ollut merkitsevä.

Telebus / taustatietokysymykset 2023

Sukupuoli:

- 1 nainen
- 2 mies

Ikä: _____ vuotta

Vakiojaottelu:

- 1 15–24 vuotta
- 2 25–34 vuotta
- 3 35–49 vuotta
- 4 50–79 vuotta

Asuinkunta:

- 1 Helsinki
- 2 Espoo, Vantaa tai Kauniainen
- 3 Muu pääkaupunkiseutu
- 4 Turku, Tampere
- 5 Muu yli 50 000 asukkaan kaupunki
- 6 Muu kaupunki
- 7 Muu kunta

Suuralueet:

- 1 Helsinki-Uusimaa
- 2 Etelä-Suomi
- 3 Länsi-Suomi
- 4 Pohjois- ja Itä-Suomi

Koulutus:

- 1 Perus-/keski-/kansa-/kansalaiskoulu
- 2 Ammatti-/tekninen-/kauppakoulu
- 3 Ylioppilas/lukio
- 4 Opistotaso
- 5 Ammattikorkeakoulu
- 6 Yliopisto, korkeakoulu

Maakunta:

- 1 Uusimaa
- 2 Varsinais-Suomi
- 4 Satakunta
- 5 Kanta-Häme
- 6 Pirkanmaa
- 7 Päijät-Häme
- 8 Kymenlaakso
- 9 Etelä-Karjala
- 10 Etelä-Savo
- 11 Pohjois-Savo
- 12 Pohjois-Karjala
- 13 Keski-Suomi
- 14 Etelä-Pohjanmaa
- 15 Pohjanmaa
- 16 Keski-Pohjanmaa
- 17 Pohjois-Pohjanmaa
- 18 Kainuu
- 19 Lappi

Ammatti/asema:

- 1 Maanviljelijä
- 2 Työntekijä
- 3 Toimihenkilö
- 4 Ylempi toimihenkilö/
asiantuntija
- 5 Yrittäjä
- 6 Johtava asema
- 7 Kotiäiti/-isä
- 8 Opiskelija/koululainen
- 9 Eläkeläinen
- 10 Työtön

Talouden rakenne:

- 1 Yhden henkilön talous
- 2 Lapseton pari
- 3 (Muu) aikuistalous (vain yli 18-v.)
- 4 Talous, jossa lapsia

Talouden koko:

1–9 + henkilöä

Kotona olevien lasten ikä:

0–17 vuotta

Talouden bruttotulot:

- 1 Alle 10 001 eur/vuosi
- 2 10 001–15 000 eur/vuosi
- 3 15 001–20 000 eur/vuosi
- 4 20 001–25 000 eur/vuosi
- 5 25 001–30 000 eur/vuosi
- 6 30 001–35 000 eur/vuosi
- 7 35 001–40 000 eur/vuosi
- 8 40 001–45 000 eur/vuosi
- 9 45 001–50 000 eur/vuosi
- 10 50 001–55 000 eur/vuosi
- 11 55 001–60 000 eur/vuosi
- 12 60 001–70 000 eur/vuosi
- 13 70 001–80 000 eur/vuosi
- 14 80 001–90 000 eur/vuosi
- 15 Yli 90 000 eur/vuosi
- 16 Eos/Ei halua vastata

**Käykö vastaaja tällä hetkellä ansiotyössä
koko- tai osapäiväisesti**

- 1 Kokopäivätyössä
- 2 Osapäivätyössä
- 3 Ei ole ansiotyössä

Tuomo Turja Business Director
puh. 010 758 5208
tuomo.turja@taloustutkimus.fi

www.taloustutkimus.fi

